

מערך פעילות הסברה על חוף הים - יום ניקיון החופים הלאומי

בנושא: שמורות טבע ימיות

הפרעות בים: "ים פתוח" או שמורת טבע ימית

אוכלוסיית יעד: פעילות רב גילאית

מטרות:

יצירת הבנה אודות ההפרעות שיוצרים שימושי הים השונים לחי ולצומח

הכרות עם הבעיות שיוצר האדם בסביבה הימית (בעיקר נוכחות אבל אפשר גם פסולת)

הכרות עם תפקיד השמורות כסביבה שקטה מהפרעות אלו

משך פעילות: כ-40 דקות

ידע מוקדם:

אין צורך בידע מוקדם

משך	תוכן	דגשים ועזרים
2 דקות	עומדים עם הפנים אל הים, מבקשים מאנשים להתייחס למה שהם רואים באופק. אם אין כלום, מעלים באופן יזום (כלי שיט, אוניות סוחר, מכמורתנים, אסדות, משטח הנחיתה ביפן, איים מלאכותיים)	הדגש הוא למה שקורה רחוק מקו החוף, לא לתת דגש לרוחצים ולגולשים, כן לאלמנטים ממונעים. המטרה לייצר מודעות לנוכחות האדם שרובנו לא רואים בעין
2 דקות	מבקשים מאנשים לחשוב האם להם היה נוח לנוע במרחב כזה. ומזמינים אותם ל"פעילות בוחנת"	המטרה לייצר תמונה של הים "הלא מוכר"
5 דקות	דיון מקדים: החיות בשמורה יכלו לנוע בקלות, בבטחה וללא הפרעות, ולכן היה להן קל יותר להשיג מזון. לעומת זאת בים הפתוח, נוכחות אדם אינטנסיבית, הקשתה על החיות לעבור במרחב, ואף פגעה בהן פיסית, ומכך שהשיגו פחות מזון. ניתן לדמות את הדבר לעיר עם תנועה סואנת: בעוד שלנו בני האדם יש חוקי שעוזרים לעשות סדר ולאפשר לנו תנועה בטוחה, הן הולכי הרגל והן כלי הרכב, ביננו ובין החיות אין כזו תקשורת. חובה עלינו, בני האדם, לפעול לצמצום הפגיעה. הכללים האלו עוזרים לנו להתנהל במרחב בבטחה. אבל בים אין את הכללים האלו, ולכן אנחנו צריכים למצוא פתרון אחר. אחת הדרכים היא יצירת מרחב בטוח בו נוכחות אדם מוגבלת ואף אסור (בהתאם לפעילות ובדגש על כלי שיט, מבנים נייחים ותשתיות). בצורה כזו אנחנו פועלים לשמור על סביבה מוגנת עבור מגוון החי.	תחשבו שאתם הייתם צריכים כל הזמן לנוע במרחב עמוס, ואין מקום שקט כמו הבית שלכם

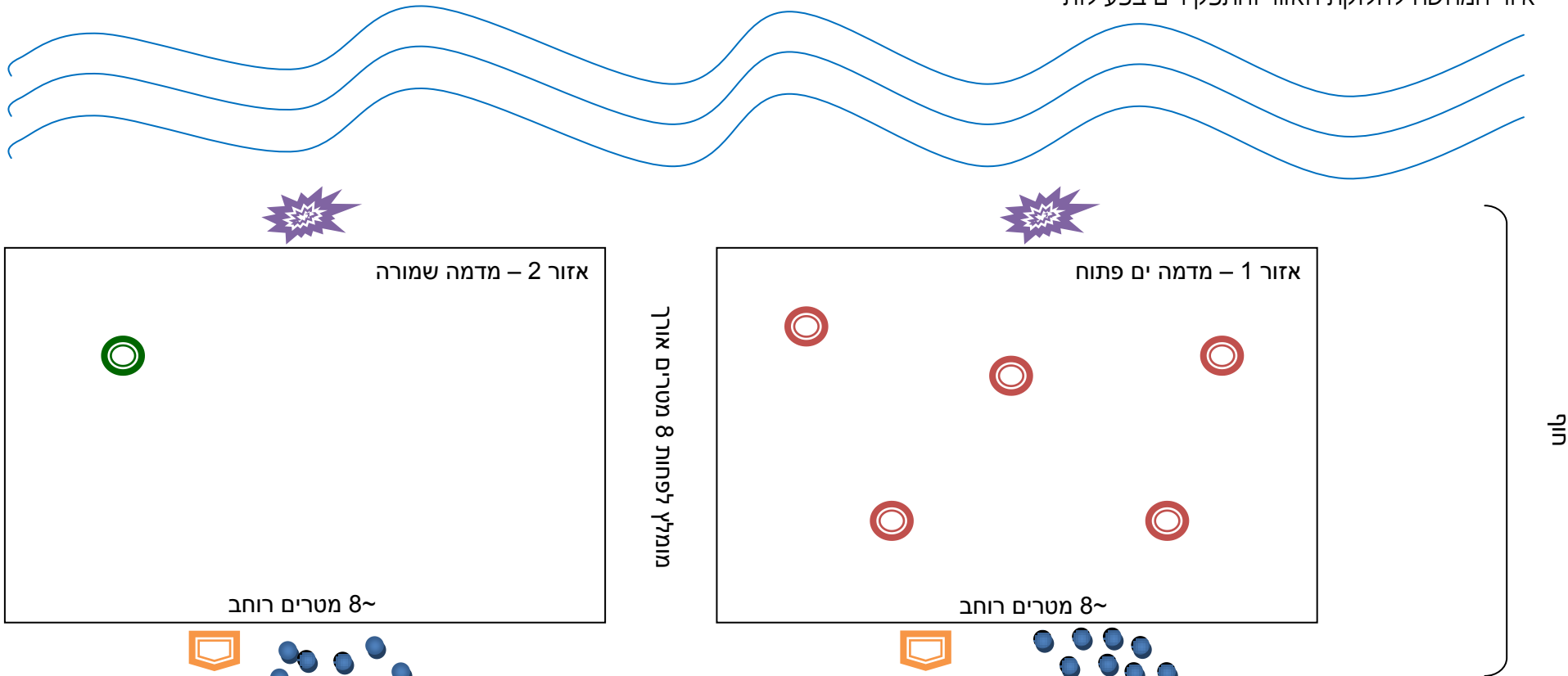
משך	תוכן	דגשים ועזרים
6 דקות	<p>הסברת החוקים: (עם ילדים צריך לחזור כמה וכמה פעמים)</p> <p>מייצרים שני אזורים על החוף – לפחות 8 מטרים אורך כל אחד</p> <p>1. ים פתוח: מציבים כמה אנשים שמדמים כלי שיט ומבנים נייחים (תנועה במרחב מותרת בהתאם לתפקיד אותו הם מדמים)</p> <p>2. שמורה: ריקה מנוכחות חיצונית, למעט הפקח</p> <p>מחלקים את הנוכחים בין שני האזורים ובין התפקידים (כלי השיט השונים שבים, והחיות שבים).</p> <p>המטרה: להעביר יותר "פרטי מזון" מצד אחד (הרחוק) לצד השני (נקודת היציאה של כל קבוצה) בפרק זמן מוגדר (7-5 דקות תלוי גיל: מבוגרים פחות ילדים קטנים יותר).</p> <p>בכל פעם רק אדם אחד יכול להיכנס לשטח ולהביא את "פרט המזון"</p> <p>*איור המחשה בסוף המסמך</p>	<p>מטרת המשחק להראות כמה קשה ומסוכן לנוע במרחב עם פעילות אדם אינטנסיבית (עבור ילדים, כל הזמן להזכיר שזו לא תחרות)</p> <p>- אפשר לסמן עם סרטים, דגלים, או שקיות הזבל לאחר מבצע הניקיון</p> <p>- כלי שיט יכולים לנוע חופשי, מבנים נייחים יכולים לנוע בריבוע / מעגל בטווח של מטר כדי להראות גודל, או שני אנשים שסמוכים זה לזה.</p> <p>פרט המזון יכול להיות צדפים על החוף, אם יש. אדם שעומד בצד השני עם פתקים/אמצעי המחשה אחר (לחשוב פשוט, משהו שלא דורש הכנה ולא תופס מקום להתנהלות קלה ביום הניקיון)</p> <p>בהתאם למקום אפשר להתייחס לשחקנים כאל חיית הדגל המקומית</p>
7 דקות	<p>המשחק עצמו</p> <p>באמצעות המשחק לגרום למשתתפים לחשוב איך זה להיות בסביבה ללא חוקי תנועה שמגנים עלינו.</p>	<p>לשים עין שלא מרמים</p>
3 דקות	<p>מרכזים בחזרה את כולם, וסופרים את פרטי המזון שנאספו)</p>	<p>עם ילדים, לציין שזו לא תחרות, אלא הדגמה</p>

משך	תוכן	דגשים ועזרים
5 דקות	<p>דגש בסוף הדיון: השמורה היא המרחב בטוח של החי והצומח בים. באזור ללא חוקים ואכיפה שלהם, הפגיעה בבעלי החיים מאוד גבוהה. השמורה מספקת דברים נוספים:</p> <p>כאשר יש מרחב ללא הפרעה, הוא יכול לשגשג מבחינות ביולוגיות ואקולוגיות, יותר חיות יכולות לחיות (כלומר לא להיפגע ולמות), להגיע לגיל רבייה, אוכלוסיות של מינים שונים ממשיכות לשגשג, ובמקביל גם הדגה עולה. אנחנו אוכלים דגים, ולכן חשוב לנו שגם אלו ישרדו וישגשגו. ברור לנו שאף ייצור מעולם החי לא נמצא רק בשמורה, להם אין את הגבולות שאנחנו מגדירים, ולכן הם עוברים בין השמורה לים הפתוח, ובזכות כך, אוכלוסיות שונות משגשגות, ועוברות בין האזורים, כולל הדגים שבמרחב שהגדרנו ים פתוח מותר לדוג אותם (דיג או חוות דגים לדיון אחר) ויש לנו יותר מה לדוג, רק כמובן חשוב להמשיך ולקדם דיג אחראי.</p> <p>מטרת השמורה היא לייצר מרחב מוגדר למען הטבע, אבל גם לנו בני-האדם יישאר מקום להשתמש בים לצרכים שונים וליהנות ממנו</p>	<p>אפשר להתייחס לצורך להגדיל, להרחיב ולהכריז על עוד שמורות, כדי שהשפעה הזו שלהן תהיה גדולה. ככל שהמרחב גדול יותר, הוא יציב יותר, פחות חשוף לפגיעה (עקרון הגבולות edge effect) ומכך תומך יותר במערכות סביבו.</p> <p>מגוון שימושי קרקע – גם לטבע וגם לאדם</p>

איור המחשה לחלוקת האזור והתפקידים בפעילות

אנשים המייצגים כלי שיט ומבנים נייחים בים, מספר תלוי בגודל הקבוצה

מישהו שמייצג את הפקח הימי

מישהו שמייצג את האתר עם המזון (ממנו לוקחים פיסת נייר שערכה הוא "מזון" במשימה), בחוף צדפים, יכול להיות צדף בקצה האזור המוגדר

נקודת איסוף ל"מזון"

השחקנים, שמדמים את החיות החיות בים ומשחרות למזון, מספק תלוי בגודל הקבוצה

אורך